

WYJAŚNIENIA

Państwowej Komisji Wyborczej dla komitetów wyborczych o zasadach gospodarki finansowej, uzyskiwaniu przychodów i wydatkach związanych z finansowaniem kampanii wyborczej w wyborach do Parlamentu Europejskiego

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219), udziela komitetom wyborczym wyjaśnień o zasadach finansowania kampanii wyborczej w wyborach do Parlamentu Europejskiego.

1. Przepisy prawne dotyczące finansowania komitetów wyborczych.

Zasady prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, uczestniczące w wyborach do Parlamentu Europejskiego określają następujące przepisy prawne:

- 1) ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219), zwana dalej „Ordynacją”, a w szczególności przepisy:
 - rozdziału 11 „Finansowanie kampanii wyborczej” – dotyczące zasad pozyskiwania przychodów, dokonywania wydatków i prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, obowiązku przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania wyborczego komitetu, przyjęcia bądź odrzucenia sprawozdania wyborczego komitetu i konsekwencji tego faktu,
 - rozdziału 19 „Przepisy karne”, w szczególności art. od 156 do 166;
 - 2) ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm.), zwana dalej „ustawą o partiach”, a w szczególności:
 - rozdział 4 „Finanse i finansowanie partii politycznych”, dotyczący źródeł finansowania partii politycznych oraz tworzenia i funkcjonowania Funduszu Wyborczego partii,
 - rozdział 6a zawierający przepisy karne do ustawy;
 - 3) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie prowadzenia rachunkowości przez komitety wyborcze uczestniczące w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 53, poz. 528).
- Ujednolicone teksty w/w ustaw są dostępne na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej – adres www.pkw.gov.pl.

2. Komitety wyborcze

Prawo zgłaszania kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego mają partie polityczne oraz wyborcy. Czynności wyborcze w imieniu partii politycznych, koalicji wyborczych partii politycznych i wyborców wykonują – od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu – komitety wyborcze. Dopiero po dopełnieniu powyższych czynności komitety wyborcze mogą podejmować działania związane z pozyskiwaniem środków finansowych i ich wydatkowaniem.

Prawo do prowadzenia kampanii wyborczej na rzecz kandydatów przysługuje, na zasadzie wyłączności, komitetowi wyborczemu (art. 48 Ordynacji). Oznacza to, że w okresie kampanii wyborczej wszelkie czynności związane z pozyskiwaniem środków finansowych, dokonywaniem wydatków na organizowanie spotkań przedwyborczych i promocją poszczególnych kandydatów w formie plakatów, ulotek itd. mogą być prowadzone tylko przez komitety wyborcze. Nie mogą takich działań prowadzić sami kandydaci, a także partie polityczne, stowarzyszenia i inne organizacje, których członkiem jest dany kandydat lub jest przez te podmioty popierany.

Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego jest odpowiedzialny za prowadzenie

gospodarki finansowej komitetu, a w szczególności za ewidencjonowanie wpływów i wydatków oraz sporządzenie sprawozdania wyborczego i złożenie go Państwowej Komisji Wyborczej. Pełnomocnik finansowy może upoważnić inne osoby do podejmowania określonych czynności związanych z dokonywaniem wydatków komitetu wyborczego w jego strukturach terenowych. Nie zwalnia to jednak pełnomocnika z odpowiedzialności za całokształt gospodarki finansowej komitetu. Pełnomocnik finansowy ponosi też odpowiedzialność karną za zawinione naruszenie zakazów i ograniczeń w pozyskiwaniu i wydatkowaniu środków.

W razie złożenia rezygnacji przez pełnomocnika finansowego z pełnionej funkcji i powołania nowego pełnomocnika, należy o tym fakcie powiadomić Państwową Komisję Wyborczą w trybie przepisów o powołaniu komitetu wyborczego.

Odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe komitetów wyborczych ponoszą partie polityczne, które utworzyły komitet wyborczy lub weszły w skład koalicji wyborczej, a w przypadku komitetu wyborczego wyborców – osoby wchodzące w skład komitetu wyborczego (art. 56 Ordynacji).

Na podstawie art. 89 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.), w związku z art. 73 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego – komitety wyborcze zobowiązane są do umieszczenia na wszystkich materiałach wyborczych, w tym również na plakatach, wyraźnych oznaczeń od kogo pochodzą. Materiały zawierające takie oznaczenie podlegają ochronie prawnej i są dowodami poniesionych kosztów.

3. Rachunek bankowy komitetu wyborczego.

Komitet wyborczy gromadzi środki finansowe wyłącznie na rachunku bankowym (art. 88 ust. 1 Ordynacji). Dla gromadzenia środków komitet wyborczy może otworzyć tylko jeden rachunek bankowy. Komitet może otworzyć pomocnicze rachunki bankowe dla ułatwienia dokonywania wydatków w strukturach terenowych komitetu. Na rachunki pomocnicze nie mogą być przyjmowane inne wpłaty, niż przelewy z rachunku komitetu wyborczego. Podstawą do otwarcia rachunku komitetu wyborczego jest uchwała Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Otwarcia rachunku bankowego powinien dokonać pełnomocnik finansowy komitetu. Bank otwierający rachunek może zażądać podania numeru wpisu do rejestru gospodarki narodowej (REGON) oraz numeru identyfikacji podatkowej (NIP), nadanych komitetowi wyborczemu. Numer REGON oraz numer NIP należy uzyskać we właściwych urzędach statystycznych i skarbowych. Dokumenty te wystawia się na podstawie postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego.

Umowa podstawowego rachunku bankowego komitetu musi zawierać zastrzeżenie o wymaganym ustawą sposobie dokonywania wpłat na rzecz komitetu wyborczego, dopuszczalnym źródle pozyskiwania środków finansowych, a także o dopuszczalnym terminie dokonywania wpłat (art. 88 ust. 2 Ordynacji).

4. Pozyskiwanie środków finansowych przez komitety wyborcze.

1) Finansowanie komitetu wyborczego partii politycznej.

Środki finansowe przekazywane komitetowi wyborczemu partii politycznej mogą pochodzić wyłącznie z Funduszu Wyborczego tej partii, tworzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (art. 86 ust. 1 Ordynacji). Komitet wyborczy może pozyskiwać środki finansowe tylko z przelewów dokonywanych z rachunku bankowego Funduszu Wyborczego na rachunek komitetu wyborczego. Fundusz Wyborczy partii jest tworzony z wpłat własnych partii politycznej oraz darowizn od osób fizycznych, spadków i zapisów (art. 36 ust. 1 ustawy o partiach). Suma darowizn pieniężnych, pochodzących od jednej osoby fizycznej w jednym roku

kalendaryzowym nie może przekraczać 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w dniu poprzedzającym wpłatę. W wyborach do Parlamentu Europejskiego „minimalną kwotą wynagrodzenia” przyjmowaną na użytek wskazanych obliczeń jest 824,00 zł. a zatem dozwolony limit wpłat na Fundusz Wyborczy stanowi kwota 12.360,00 zł. (art. 36a ust. 1 ustawy o partiach).

Wpłaty na Fundusz Wyborczy bez względu na ich wysokość mogą być dokonywane jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą (art. 36a ust. 3 ustawy o partiach). Zgodnie z art. 63c ustawy Prawo bankowe – polecenie przelewu stanowi udzieloną bankowi dyspozycję dłużnika obciążenia jego rachunku bankowego określoną kwotą i uznania tą kwotą rachunku wierzyciela. Przelew może być dokonany tylko z rachunku darczyńcy na rachunek Funduszu Wyborczego. Za przelew w rozumieniu wskazanego przepisu Prawa bankowego nie może być uznana wpłata gotówkowa w kasie banku oraz przekaz pocztowy.

Ponadto na Fundusz Wyborczy mogą być dokonywane wpłaty własne partii w formie przelewów z rachunku bieżącego. Partia może przeznaczyć na finansowanie kampanii wyborczej środki zgromadzone na rachunkach bankowych, pochodzące ze źródeł wymienionych w sposób wyczerpujący w art. 24 ustawy o partiach. Na rachunek bieżący partii mogą być dokonywane wpłaty od osób fizycznych w wysokości nieprzekraczającej w jednym roku 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w dniu poprzedzającym wpłatę (w wyborach do Parlamentu Europejskiego – 12.360,00 zł.). Jeżeli wpłata na rachunek bieżący partii nie przekracza 824,00 zł., to może być dokonana w formie gotówkowej.

Przepisy ustawy o partiach nie zabraniają jednoczesnego dokonywania wpłat przez tę samą osobę fizyczną na rachunek bieżący partii i na Fundusz Wyborczy (limit jest wówczas liczony podwójnie). Obowiązkowa forma, czeku, przelewu lub karty płatniczej dotyczy jedynie wpłat na rachunek bieżący partii w wysokości przekraczającej jednorazowo minimalne wynagrodzenie za pracę pracowników, obowiązujące w dniu poprzedzającym wpłatę.

Partia nie może przyjmować środków finansowych, pochodzących od:

- osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, nie dotyczy to jednak obywateli polskich zamieszkałych za granicą;
- cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w tym obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, zamieszkujących na stałe w Polsce (art. 25 ust. 2 ustawy o partiach).

2) Finansowanie koalicyjnego komitetu wyborczego.

Środki finansowe przekazywane koalicyjnemu komitetowi wyborczemu mogą pochodzić wyłącznie z tworzonych na podstawie ustawy o partiach politycznych Funduszy Wyborczych partii politycznych, wchodzących w skład koalicji (art. 86 ust. 2 Ordynacji). Zasady dokonywania wpłat na Fundusz Wyborczy są identyczne jak w przypadku komitetu wyborczego partii politycznej. Jedna osoba fizyczna może jednocześnie dokonywać wpłat zarówno na Fundusz Wyborczy jak i rachunek bieżący każdej partii politycznej, tworzącej koalicję wyborczą w wysokości przysługującego limitu.

3) Finansowanie komitetu wyborczego wyborców.

Komitetowi wyborczemu wyborców mogą być przekazywane środki finansowe jedynie przez osoby fizyczne (art. 86 ust. 3 Ordynacji), z wyjątkiem:

- osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej; nie dotyczy to obywateli polskich zamieszkałych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej,
- cudzoziemców, mających miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej, niebędących obywatelami Unii Europejskiej.

Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na rzecz jednego komitetu wyborczego wyborców nie może przekraczać 20-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów (art. 88 ust. 4

Ordynacji). W wyborach do Parlamentu Europejskiego łączna suma wpłat – to 16.480,00 zł. Wszystkie kwoty, niezależnie od wysokości powinny być wpłacane na rachunek bankowy komitetu jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą. Objasnienie definicji „przelewu” w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo bankowe jest podane wyżej w pkt 4.1). Niedozwolone są wpłaty gotówkowe w kasie banku, a także w formie przekazów pocztowych.

Ponadto na cele związane z wyborami komitet wyborczy wyborców może zaciągać kredyty bankowe (art. 86 ust. 6 Ordynacji). Poręczycielem takiego kredytu mogą być wyłącznie osoby fizyczne, z tym że kwota poręczenia każdej osoby nie może być wyższa od 16.480,00 zł., tj. kwoty stanowiącej maksymalną wysokość wpłaty od jednej osoby fizycznej. Ograniczenie wysokości kwoty poręczonej nie dotyczy osób wchodzących w skład komitetu wyborczego wyborców (art. 86 ust. 7 Ordynacji).

5. Zakazy i ograniczenia w pozyskiwaniu środków finansowych przez komitety wyborcze

Przepisy Ordynacji wprowadzają następujące zakazy i ograniczenia w finansowaniu komitetów wyborczych.

- 1) Komitety wyborcze mogą pozyskiwać środki finansowe jedynie na cele związane z wyborami (art. 85 ust. 1 Ordynacji).
- 2) Pozyskiwanie środków finansowych jest dozwolone dopiero od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 85 ust. 2 i 3 Ordynacji). W praktyce, w związku z obowiązkiem gromadzenia środków finansowych komitetu na rachunku bankowym, pozyskiwanie środków finansowych jest możliwe dopiero od dnia otwarcia rachunku bankowego komitetu.
- 3) Zabronione jest pozyskiwanie środków po dniu wyborów (art. 85 ust. 4 pkt. 1 Ordynacji). Jako datę dokonania wpłaty na rachunek bankowy przyjmuje się datę wystawienia polecenia przelewu, a nie datę uznania przez bank wpływu środków na rachunek bankowy. Po dniu wyborów dopuszczalne jest jedynie wnoszenie opłat bankowych za prowadzenie i likwidację rachunku. W sytuacji, gdy pozostają nieuregulowane zobowiązania finansowe komitetu, na zaspokojenie których nie wystarczało środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym, roszczenia te powinny być pokryte w trybie art. 56 Ordynacji, bez pośrednictwa rachunku komitetu wyborczego.
- 4) Komitety wyborcze nie mogą przyjmować wartości niepieniężnych, z wyjątkiem nieodpłatnych usług, polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez podmioty inne niż przedsiębiorcy (art. 86 ust. 5 Ordynacji).
- 5) Zabronione jest przekazywanie środków finansowych i wartości niepieniężnych przez jeden komitet wyborczy na rzecz innego komitetu wyborczego (art. 87 ust. 1 Ordynacji).
- 6) Zabronione jest przeprowadzanie przez komitet wyborczy zbiórek publicznych (art. 87 ust. 2 Ordynacji).
- 7) Ordynacja określa zamknięty katalog źródeł finansowania komitetów wyborczych. W związku z tym zabronione jest finansowanie kampanii wyborczej przez osoby prawne, stowarzyszenia, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne, fundacje itd. W przypadku stwierdzenia wpłaty dokonanej z naruszeniem przepisów ustawy, komitet wyborczy powinien odmówić przyjęcia darowizny. Jako odmowę przyjęcia darowizny należy również traktować zwrócenie darczyńcy korzyści majątkowej w terminie 30 dni od daty dokonania darowizny (art. 101 ust. 2 Ordynacji).

6. Zasady wydatkowania środków i ich dokumentowania.

Komitety wyborcze mogą wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwoty ograniczone limitem, który wynosi 8.943.910,20 zł. Kwota ta została wyliczona, na podstawie art. 89 Ordynacji (liczba wyborców ujętych w rejestrach wyborców na terenie całego kraju na dzień 31 grudnia 2003 r. wynosząca 29 813 034 – Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 12 marca 2004 r. – M.P. Nr 13, poz. 222,

pomnożona przez kwotę 30 groszy). Limit ten jest jednakowy dla każdego komitetu wyborczego, bez względu na liczbę okręgów wyborczych, w których zarejestrował on listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego. Pojęcie „limitu” odnosi się do wydatków komitetu wyborczego; nie dotyczy ono przychodów, których wysokość nie jest limitowana.

Komitet wyborczy może wydatkować środki finansowe jedynie na cele związane z wyborami (art. 85 ust. 1 Ordynacji). Do kosztów komitetu wyborczego nie mogą być wliczone wydatki na cele charytatywne oraz inne cele społecznie użyteczne, nawet jeżeli były ponoszone w okresie kampanii wyborczej w ramach promocji komitetu wyborczego lub poszczególnych kandydatów.

Wydatkowanie środków jest dozwolone w tym samym początkowym terminie, co ich pozyskiwanie, to jest od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 85 ust. 2 i 3 Ordynacji). W praktyce jest to możliwie od dnia pierwszej wpłaty na rachunek bankowy. Zabronione jest wydatkowanie środków przez komitet wyborczy po dniu złożenia sprawozdania wyborczego o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu (art. 85 ust. 4 pkt. 2 Ordynacji).

Komitet wyborczy powinien ewidencjonować i dokumentować ponoszone wydatki.

Dokumentami dotyczącymi kosztów i wydatków są: rachunki, faktury, umowy, pokwitowania odbioru gotówki do rozliczenia (KW) i inne dokumenty wystawione na komitet wyborczy. Dokumenty finansowo-księgowe wystawione na nazwisko osoby fizycznej (np. na nazwisko kandydata) nie są dowodami kosztów komitetu wyborczego. Do wydatków lub kosztów komitetów wyborczych zalicza się: koszty zużycia materiałów i energii, koszty usług obcych – w tym opłaty za korzystanie ze środków masowego przekazu, wykonanie materiałów wyborczych, koszty spotkań wyborczych i podróży, wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, spłata zaciągniętych kredytów bankowych i pozostałe wydatki pieniężne. Ponadto komitet wyborczy powinien odrębnie ewidencjonować zobowiązania finansowe obejmujące równowartość niespłaconych kredytów bankowych i nieopłaconych rachunków i faktur wystawionych z tytułu dostaw i usług na rzecz komitetu. Dowody księgowe dotyczące wydatków (kosztów) powinny spełniać warunki określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), a w szczególności muszą być zatwierdzone przez osobę odpowiadającą za gospodarkę finansową. Ewidencja wydatków i zobowiązań finansowych komitetu wyborczego powinna być prowadzona w sposób zapewniający uzyskanie informacji niezbędnych do prawidłowego sporządzenia sprawozdania wyborczego.

7. Sprawozdanie wyborcze

Finansowanie kampanii wyborczej jest jawne (art. 83 Ordynacji). Wiąże się z tym obowiązek przedstawienia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania wyborczego o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, - w terminie 4 miesięcy od dnia wyborów, tj. najpóźniej do dnia 13 października 2004 r. Do sprawozdania załącza się opinię i raport biegłego rewidenta, którego wybierze Państwowa Komisja Wyborcza. Sprawozdanie sporządza pełnomocnik finansowy, który odpowiada za prawdziwość zawartych w nim danych. Sprawozdanie jest dokumentem zbiorczym, sumującym pozyskane środki i poniesione wydatki komitetu wyborczego oraz ewentualne zobowiązania, które nie zostały uregulowane do dnia złożenia sprawozdania. Przepisy Ordynacji nie dopuszczają możliwości składania sprawozdań częściowych sporządzanych w strukturach terenowych przez osoby działające z upoważnienia pełnomocnika finansowego.

W przypadku niezłożenia sprawozdania w ustawowym terminie komitet wyborczy traci prawo do dotacji z budżetu państwa za uzyskane mandaty (art. 99 ust. 1 Ordynacji). Sprawozdanie wyborcze sporządza się według jednego z wzorów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie prowadzenia rachunkowości przez komitety wyborcze uczestniczące w wyborach do Parlamentu

Europejskiego (Dz.U. Nr 53, poz. 528). Ze względu na źródła finansowania przewidziano inny wzór sprawozdania dla komitetu wyborczego partii politycznej i koalicyjnego komitetu wyborczego (załącznik nr 1 do rozporządzenia), oraz inny wzór dla komitetu wyborczego wyborców (załącznik nr 2). Okresem rozliczeniowym komitetów wyborczych jest okres od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia, o którym mowa w art. 54 ust. 1 Ordynacji, do dnia przedstawienia sprawozdania wyborczego Państwowej Komisji Wyborczej.

W sprawozdaniu wyborczym należy podać nazwę banku i numer rachunku komitetu wyborczego, przychody/wpływy na ten rachunek w okresie rozliczeniowym, ze wskazaniem źródła z jakiego pochodzą środki pieniężne oraz wydatki według podanej we wzorze specyfikacji. Ponadto wymagane jest określenie w części I – Informacje ogólne, kwoty nieuregulowanych zobowiązań finansowych komitetu na dzień sporządzenia sprawozdania.

W odniesieniu do niektórych pozycji sprawozdania, takich jak: wpłaty od osób fizycznych, kredyty bankowe i wierzytelności, do części II, zatytułowanej Informacje uzupełniające należy załączyć wykazy sporządzone według objaśnienia podanego pod tabelą.

Do sprawozdania każdego komitetu wyborczego załącza się dokumenty wymienione w załączniku nr 3 do rozporządzenia. Ze względu na charakter dowodowy, dokumenty te powinny być oryginałami. W szczególności dotyczy to faktur, rachunków i innych dokumentów dotyczących kosztów i wydatków, chyba że nie zostały zapłacone do dnia złożenia sprawozdania. W tym wypadku powinna być załączona uwierzytelniona kserokopia. Dopuszcza się także złożenie uwierzytelnionej kserokopii umowy rachunku bankowego i umowy kredytowej. Wśród dokumentów składanych do sprawozdania należy załączyć historię rachunku bankowego komitetu wyborczego. Zbiorcze zestawienie sporządzane przez bank powinno obejmować wszystkie operacje dokonane na rachunku od jego otworzenia do zamknięcia lub do określonego dnia.

8. Nadwyżka pozyskanych środków nad poniesionymi wydatkami.

W wyniku rozliczenia kampanii wyborczej komitet wyborczy ustala, czy uzyskał nadwyżkę pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami.

W przypadku komitetu wyborczego partii politycznej nadwyżkę przekazuje się na Fundusz Wyborczy tej partii (art. 90 ust. 1 Ordynacji).

Dla rozliczenia nadwyżki między partiami politycznymi tworzącymi koalicyjny komitet wyborczy istotne jest czy w umowie koalicyjnej ustalono proporcje, w jakich ewentualna nadwyżka pozyskanych środków nad poniesionymi wydatkami zostanie podzielona między partie tworzące koalicję, z przeznaczeniem na zasilenie Funduszy Wyborczych tych partii. W razie braku stosownych postanowień w umowie koalicyjnej, środki przekazuje się na rzecz instytucji charytatywnej (art. 90 ust. 2 Ordynacji).

Komitety wyborcze partii politycznych i koalicyjne komitety wyborcze powinny ustalić, czy posiadają nadwyżkę po zbilansowaniu przychodów i wydatków w sprawozdaniu wyborczym i niezwłocznie po złożeniu sprawozdania przelać środki (zwrócić) na Fundusze Wyborcze partii.

Inaczej przedstawia się sposób wyliczenia nadwyżki w przypadku komitetu wyborczego wyborców, jeżeli komitetowi temu przysługuje dotacja podmiotowa, o której mowa w art. 100 ust. 1 Ordynacji. W takim przypadku, do kwoty pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej dodaje się uzyskaną dotację i odejmuje się wydatki w kwocie wykazanej w sprawozdaniu. Jeżeli przychody i wydatki komitetu równoważą się, to nadwyżką jest cała kwota dotacji podmiotowej.

Jeżeli po złożeniu sprawozdania komitetowi wyborczemu pozostają nieuregulowane zobowiązania, takie jak spłata kredytu lub wierzytelności wobec dostawców towarów i usług na cele kampanii wyborczej, to zobowiązania te mogą być pokryte z dotacji podmiotowej. Dotacja podmiotowa ma charakter refundacji kosztów kampanii wyborczej, z tym że nie dotyczy ona zwrotu środków osobom fizycznym, które dokonały wpłat na kampanię wyborczą danego komitetu.

Komitet wyborczy wyborców przekazuje nadwyżkę pozyskanych środków na rzecz

instytucji charytatywnej (art. 90 ust. 3 Ordynacji).

W związku z tym, że dotacja podmiotowa jest wypłacana w terminie 9 miesięcy od dnia wyborów (art. 100 ust. 5 Ordynacji), komitety wyborcze wyborców, które są uprawnione do jej otrzymania rozliczają się z nadwyżki po upływie tego terminu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Ferdynand Rymarz*